

Briuselis, 2017 m. lapkričio 22 d.
(OR. en)

14702/17

Tarpinstitucinė byla:
2016/0377 (COD)

ENER 463
CODEC 1874

PRANEŠIMAS DĖL „A“ PUNKTO

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

kam: Tarybai

Komisijos dok. Nr.: 15151/16 ENER 421 IA 136 CODEC 1817 +ADD 1;

Dalykas: Pasiūlymas dėl EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO
dėl pasirengimo valdyti riziką elektros energijos sektoriuje, kuriuo
panaikinama Direktyva 2005/89/EB
– Bendras požiūris

Delegacijoms priede pateikiamas bendras požiūris dėl pirmiau nurodyto pasiūlymo; šiam požiūriui 2017 m. lapkričio 16 d. posėdyje pritarė Nuolatinių atstovų komitetas.

Nuolatinių atstovų komiteto teksto (dok. 13379/17) pakeitimai 19 konstatuojamojoje dalyje, 2 straipsnio 2 dalies g punkte ir 13 straipsnio 1 dalyje, dėl kurių susitarta diskusijų Nuolatinių atstovų komiteto posėdyje metu, pažymėti **pilkame fone pabrauktu paryškintuoju kursyvu**.

Kitos teksto dalys nepakeistos. Žymėjimas taip pat nepakeistas: išbrauktas tekstas pažymėtas simboliu [], naujas tekstas, palyginti su pirminiu Komisijos pasiūlymu, pažymėtas **paryškintuoju šriftu**, naujas tekstas, įrašytas peržiūrint antrą kartą (dok. 10692/1/17 REV 1), pažymėtas **paryškintuoju šriftu ir pabrauktas**, o po antros peržiūros įrašytas tekstas yra pažymėtas **pilkame fone pabrauktu paryškintuoju šriftu**.

Tarybos prašoma bendrą požiūrį priimti posėdžio darbotvarkės A punktu remiantis šio pranešimo priede išdėstytu tekstu.

Šis bendras požiūris bus laikomas Tarybos įgaliojimu vesti derybas su Europos Parlamentu taikant įprastą teisėkūros procedūrą.

2016/0377 (COD)

Pasiūlymas

**EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS
REGLAMENTAS**

**dėl pasirengimo valdyti riziką elektros energijos sektoriuje, kuriuo panaikinama Direktyva
2005/89/EB**

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,
atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 194 straipsnio 2 dalį,
atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,
teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,
atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹,
atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę²,
laikydami įprastos teisėkūros procedūros,

¹ OL C , , p. .

² OL C , , p. .

kadangi:

- (1) elektros energijos sektorius Sąjungoje pertvarkomas iš esmės, siekiant labiau decentralizuoti rinkas, kuriose veiktų daugiau dalyvių, geriau tarpusavyje susieti sistemas ir didinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos dalį. Todėl Direktyvos xxx / Reglamento xxx [*nuoroda į siūlomą Elektros energijos direktyvą ir Elektros energijos reglamentą*] tikslas – atnaujinti teisinę sistemą, reglamentuojančią Sąjungos elektros energijos vidaus rinką, kad būtų užtikrinta, jog rinkos ir tinklai veiktų optimaliai naudingai bendrovėms ir vartotojams;
- (2) gerai veikiančios rinkos ir sistemos – geriausia energijos tiekimo saugumo garantija. Tačiau net jei rinkos ir sistemos veikia gerai, niekada negalima atmesti rizikos, kad elektros energijos sektoriuje gali įvykti krizė (dėl **gaivalinių nelaimių, pavyzdžiui**, ekstremalių oro sąlygų, piktavališkų išpuolių ar kuro trūkumo), galimybės. **Elektros energijos sektoriaus krizinės** padėties padariniai dažnai gali būti jaučiami ir kaimyninėse šalyse. Net vietos lygmeniu prasidėjusių **elektros energijos** incidentų poveikis gali greitai išplisti į kitas šalis. Kai kurios ekstremalios aplinkybės, pavyzdžiui, atšalimas, karščio banga ar kibernetinė ataka, gali tuo pačiu metu paveikti ištikus regionus;
- (3) **valstybės narės yra atsakingos už elektros energijos tiekimo saugumo užtikrinimą savo teritorijose**. atsižvelgiant į tarpusavyje susijusias elektros energijos rinkas ir sistemas, **elektros energijos sektoriaus** krizių prevencijos ir valdymo negalima laikyti vien tik nacionaline **užduotimi** []. Siekiant užtikrinti, kad valstybės narės ir kiti dalyviai veiksmingai bendradarbiautų tarpvalstybiniu mastu ir vadovaudamiesi skaidrumo ir solidarumo dvasia, reikalinga bendra taisyklių sistema ir suderintos procedūros;

- (4) Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2005/89/EB³ [] **nustatytos** reikiamos priemonės, kurių valstybės narės turėtų imtis, kad apskritai užtikrintų elektros energijos tiekimo saugumą. Tos direktyvos nuostatas, visų pirma nuostatas, susijusias su tuo, kaip turėtų būti organizuojamos rinkos, kad būtų užtikrinti pakankami pajėgumai, su tuo, kaip perdavimo sistemos operatoriai turėtų bendradarbiauti, kad būtų užtikrintas sistemos stabilumas⁴, ir su poreikiu užtikrinti, kad bus sukurta tinkama infrastruktūra⁵, didžia dalimi pakeitė vėlesni teisės aktai. Šiuo reglamentu sprendžiamas konkretus elektros energijos sektoriaus **elektros energijos** krizių prevencijos ir valdymo klausimas;
- (5) Sistemos eksploatavimo gairės⁶ ir Avarių šalinimo ir veikimo atkūrimo tinklo kodeksas⁷ – išsamus taisyklių sąvadas, reglamentuojantis, kaip perdavimo sistemos operatoriai ir kiti atitinkami [] **suinteresuotieji subjektai** turėtų veikti ir bendradarbiauti, kad užtikrintų sistemos saugumą. Šios techninės taisyklės turėtų užtikrinti, kad incidentai elektros energijos sektoriuje būtų veiksmingai šalinami eksploatavimo lygmeniu. Šiame reglamente daugiausia dėmesio skiriama krizinei elektros energijos sektoriaus padėčiai, kuri gali būti didesnio masto ir turėti didesnę poveikį. Jame nustatyta, ką valstybės narės turėtų daryti, kad užkirstų kelią tokiai padėčiai, ir kokių priemonių jos gali imtis, jei vien sistemos eksploatavimo[.] taisyklių nebepakaktų. Tačiau net **elektros energijos sektoriaus** krizės atveju reikėtų visiškai laikytis sistemos eksploatavimo taisyklių;

³ 2006 m. sausio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2005/89/EB dėl priemonių siekiant užtikrinti elektros energijos tiekimo saugumą ir investicijas į infrastruktūrą (OL L 33, 2006 2 4, p. 22).

⁴ Nuoroda į persvarstomą trečiąjį dokumentų rinkinį.

⁵ 2013 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 347/2013 dėl transeuropinės energetikos infrastruktūros gairių (OL L 115, 2013 4 24, p. 39).

⁶ XXX Komisijos reglamentas (ES) .../..., kuriuo nustatomos elektros energijos perdavimo sistemos eksploatavimo gairės (OL L ..., ..., p. ...).

⁷ XXX Komisijos reglamentas (ES) .../... dėl tinklo kodekso, kuriame nustatomi elektros sistemos avarių šalinimo ir veikimo atkūrimo reikalavimai (OL L ..., ..., p. ...).

(5a) Sistemos eksploatavimo gairių 77 straipsnyje nustatytas procesas, kurį pralaidumo skaičiavimo regiono perdavimo sistemos operatoriai naudoja, kad perduotų užduotis regioniniams saugumo koordinatoriams. Tai sudaro sąlygas regioniniam koordinavimui eksploatavimo saugumo srityje ir turėtų būti naudojama bendradarbiavimo regionams pagal šį reglamentą nustatyti. Valstybės narės, kurioms priklauso tie patys regioniniai saugumo koordinatoriai, turėtų turėti galimybę suformuoti valstybių narių, priklausančių tam pačiam pralaidumo skaičiavimo regionui, pogrupius. Šiuo požiūriu šiame reglamente turėtų būti grindžiama sąvoka „regionas“;

- (6) šiame reglamente nustatoma bendra taisyklių, kaip užkirsti kelią krizinei elektros energijos sektoriaus padėčiai, jai pasirengti ir ją valdyti, sistema, dėl kurios pasirengimo etape ir per elektros energijos sektoriaus krizę atsiranda daugiau skaidrumo []. Tam valstybės narės turi bendradarbiauti [] vadovaudamasi solidarumo dvasia. Jame taip pat nustatoma sistema, kaip, pasitelkus Elektros energijos srities veiklos koordinavimo grupę, būtų galima atlikti veiksmingą energijos tiekimo saugumo Europoje stebėseną. Tokiu būdu geresnis pasirengimas valdyti riziką būtų pasiektas mažesnėmis sąnaudomis. **Šis reglamentas**[] taip pat turėtų sustiprinti energijos vidaus rinką, nes bus padidintas valstybių narių tarpusavio pasitikėjimas ir užkirstas kelias netinkamam valstybės kišimuisi krizinės **elektros energijos sektoriaus** padėties atveju, visų pirma vengiant netinkamo tarpvalstybinių srautų apribojimo;
- (7) Tinklų ir informacijos saugumo direktyvoje (TIS direktyva)⁸ nustatytos bendrosios taisyklės, o konkrečios kibernetinio saugumo taisyklės bus parengtos tinklo kodekse, kaip numatyta [siūlomame Elektros energijos reglamente]. Šis reglamentas papildo TIS direktyvą, nes užtikrinama, kad kibernetiniai incidentai būtų tinkamai pripažinti kaip rizika ir kad priemonės, kurių imamasi jiems pašalinti, būtų tinkamai nurodytos pasirengimo valdyti riziką planuose;

⁸ 2016 m. liepos 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/1148 dėl priemonių aukštam bendram tinklų ir informacinių sistemų saugumo lygiui visoje Sąjungoje užtikrinti (OL L 194, 2016 7 19, p. 1–30).

- (8) Tarybos direktyvoje 2008/114/EB⁹ nustatytas procesas, kuriuo siekiama padidinti nustatytų Europos ypatingos svarbos infrastruktūros objektų, įskaitant tam tikrus elektros energijos infrastruktūros objektus, saugumą Sąjungoje. Direktyva 2008/114/EB kartu su šiuo reglamentu padeda kurti visuotinę Sąjungos energetinio saugumo užtikrinimo koncepciją;
- (9) Europos Parlamento ir Tarybos sprendime Nr. 1313/2013/ES¹⁰ dėl Sąjungos civilinės saugos mechanizmo nustatyti reikalavimai valstybėms narėms kas trejus metus parengti rizikos vertinimą nacionaliniu arba atitinkamu subnacionaliniu lygiu ir plėtoti ir tobulinti nelaimių rizikos valdymo planavimą. Konkretūs šiame reglamente nustatyti rizikos prevencijos, pasirengimo jai ir planavimo veiksmai turėtų būti suderinami su platesnio masto daugelio pavojų nacionaliniais rizikos vertinimais, reikalaujama pagal Sprendimą Nr. 1313/2013/ES;
- (10) siekiant palengvinti krizių elektros energijos sektoriuje prevenciją, keitimąsi informacija ir *ex post* vertinimą, valstybės narės turėtų paskirti vieną kompetentingą instituciją kontaktiniu centru. Tai gali būti esamas arba naujas subjektas;
- (10a) norint laikytis bendro požiūrio į elektros energijos sektoriaus krizių prevenciją ir valdymą, reikia, kad įvykus elektros energijos sektoriaus krizei valstybės narės padėti suprastų vienodai. Visų pirma šis reglamentas turėtų padėti suderinti tai, kaip elektros energijos sektoriaus krizinė padėtis nustatoma kaip padėtis, kuriai susidarius atsiranda arba yra neišvengiamas galimas didelio elektros energijos trūkumo arba visiško jos netiekimo pavojus; []**

⁹ 2008 m. gruodžio 8 d. Tarybos direktyva 2008/114/EB dėl Europos ypatingos svarbos infrastruktūros objektų nustatymo ir priskyrimo jiems bei būtinybės gerinti jų apsaugą vertinimo (OL L 345, 2008 12 23, p. 75).

¹⁰ 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 1313/2013/ES dėl Sąjungos civilinės saugos mechanizmo (OL L 347, 2013 12 20, p. 24).

- (11) norint laikytis bendro požiūrio į **elektros energijos sektoriaus** krizių prevenciją ir valdymą, visų pirma reikia, kad nustatydamos riziką, susijusią su elektros energijos tiekimo saugumu, valstybės narės naudotų tuos pačius metodus ir apibrėžtis ir galėtų [] **veiksmingai** palyginti savo ir kaimyninių valstybių veiklą šioje srityje. **Šiame** reglamente nurodyti du rodikliai, naudojami elektros energijos tiekimo saugumui Sąjungoje stebėti: GWh per metus išreikšta numatyta energija, kuri nebuvo tiekama, ir numatomas apkrovos sumažėjimas, išreikštas valandomis per metus. Šie rodikliai yra dalis Europos išteklių adekvatumo vertinimo, kurį atlieka (Europos elektros energijos perdavimo sistemos operatorių tinklas (ENTSO-E) pagal [siūlomo Elektros energijos reglamento 19 straipsnį]. Elektros energijos srities veiklos koordinavimo grupė [], remdamasi šių rodiklių rezultatais, **turėtų** nuolat atlikti energijos tiekimo saugumo stebėseną. Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūra (toliau – Agentūra) taip pat turėtų naudoti šiuos rodiklius, teikdama metines elektros energijos rinkos stebėsenos ataskaitas apie valstybių narių veiklos energijos tiekimo saugumo srityje rezultatus[...] pagal [siūlomo ACER reglamento 16 straipsnį];
- (12) siekiant užtikrinti rizikos vertinimų suderinamumą, dėl kurio stiprėtų valstybių narių tarpusavio pasitikėjimas esant **elektros energijos sektoriaus** krizinei padėčiai, reikia laikytis bendro požiūrio į rizikos scenarijų nustatymą. Todėl ENTSO-E, bendradarbiaudamas su Agentūra, turėtų parengti bendrą rizikos nustatymo metodiką – ENTSO-E metodiką pasiūlo, o Agentūra ją patvirtina;

- (13) remdamasis **ta** bendra metodika, ENTSO-E turėtų reguliariai rengti ir atnaujinti regioninius krizės scenarijus ir nustatyti kiekvienam regionui aktualiausią riziką, tokią, kaip ekstremalios oro sąlygos, stichinės nelaimės, kuro trūkumas arba piktavališki išpuoliai. Nagrinėjant krizės dėl dujų trūkumo scenarijų, dujų tiekimo sutrikimo riziką reikėtų įvertinti remiantis dujų tiekimo ir infrastruktūros veikimo sutrikimo scenarijais, kuriuos Europos dujų perdavimo sistemos operatorių tinklas (**ENTSO-G**) parengė pagal Dujų tiekimo saugumo reglamento [siūlomo Dujų tiekimo saugumo reglamento] 6 straipsnio 6 dalį. Valstybės narės turėtų **tu** pagrindu remtis rengdamos ir atnaujinamos (paprastai kas [] **ketverius** metus) savo nacionalinius krizės scenarijus. Šiais scenarijais reikėtų remtis rengiant pasirengimo valdyti riziką planus. Nustatydamos riziką nacionaliniu lygmeniu, valstybės narės turėtų aprašyti ir galimą riziką, susijusią su **elektros energijos** tiekimo saugumui svarbios infrastruktūros nuosavybės teisėmis, ir galimas priemones (jei tokių yra), kurių imamasi tokiai rizikai pašalinti (pvz., bendrąsias arba sektoriaus investicijų atrankos taisyklės, specialias tam tikrų akcininkų teises ir t. t.), kartu nurodydamos, kodėl, jų manymu, tokios priemonės yra pagrįstos;
- (14) rizikos scenarijų nustatymas ir prevencinių, **parengiamųjų** priemonių bei padarinių švelninimo priemonių rengimas regioniniu lygmeniu turėtų būti labai naudingas užtikrinant priemonių veiksmingumą ir optimalų išteklių naudojimą. Be to, kai [] kyla vienalaikė krizė, koordinuotas ir iš anksto sutartas metodas užtikrins nuoseklų reagavimą ir sumažins neigiamų padarinių, kurių kaimyninėse šalyse gali turėti išimtinai nacionalinio lygmens priemonės, išplitimo riziką. Todėl šiame reglamente reikalaujama, kad valstybės narės bendradarbiautų regioniniu lygmeniu;
- (15) []

- (16) [siūlomą Elektros energijos reglamentu] nustatoma, kad reikia naudoti bendrą vidutinės trukmės ir ilgojo laikotarpio Europos išteklių adekvatumo vertinimo metodiką (nuo 10 metų į priekį iki vieno metų į priekį), kad būtų užtikrinta, jog valstybių narių sprendimai dėl galimų investavimo poreikių būtų priimami skaidriai ir remiantis bendrai sutartu pagrindu. **Tas** vertinimas atliekamas kitu tikslu nei trumpalaikio adekvatumo vertinimas, būtent sezoninės prognozės (šeši mėnesiai į priekį) ir kitos savaitės ir einamosios paros adekvatumo vertinimas, naudojamas galimoms su adekvatumu susijusioms problemoms trumpuoju laikotarpiu nustatyti. Kalbant apie trumpalaikio adekvatumo vertinimą, reikalingas bendras požiūris į tai, kaip nustatyti galimas su adekvatumu susijusias problemas. ENTSO-E turi parengti žiemos ir vasaros prognozes, kad įspėtų valstybės nars ir perdavimo sistemos operatorius apie riziką, susijusią su energijos tiekimo saugumu, kuri gali kilti per kitus šešis mėnesius. Siekiant patobulinti šias prognozes, jos turėtų būti pagrįstos ENTSO-E pasiūlyta ir Agentūros patvirtinta bendra tikimybine metodika; []
- (17) perdavimo sistemos operatoriai [], atlikdami bet kurios kitos rūšies trumpalaikės rizikos vertinimą, būtent Komisijos reglamente, kuriuo nustatomos elektros energijos perdavimo sistemos eksploatavimo gairės, numatytas nuo kitos savaitės iki **bent kitos dienos** [] gamybos adekvatumo prognozes, turėtų naudoti metodiką, pagal kurią buvo rengiamos sezoninės prognozės;
- (18) siekiant užtikrinti bendrą požiūrį į krizių prevenciją ir valdymą, kiekvienos valstybės narės kompetentinga institucija, pasikonsultavusi su **atitinkamais** suinteresuotaisiais subjektais, **kurie taip pat turėtų apimti reprezentacinę suinteresuotųjų subjektų grupę ir tarp jų gali būti ir atitinkamos asociacijos**, turėtų parengti pasirengimo valdyti riziką planą. Planuose turėtų būti aprašytos veiksmingos, proporcingos ir nediskriminacinės priemonės, tinkamos visiems nustatytiems krizės scenarijams. Planais turėtų būti užtikrintas skaidrumas, ypač sąlygų, kuriomis galima taikyti ne rinkos priemonės krizinei padėčiai sušvelninti. Visos numatomos ne rinkos priemonės turėtų atitikti šiame reglamente nustatytas taisykles;

- (19) planus turėtų sudaryti dvi dalys: **pirmoje dalyje** būtų nustatytos nacionalinės priemonės, o **antroje dalyje** – regioninės priemonės, dėl kurių susitarė regiono valstybės narės. Regioninės priemonės yra ypač reikalingos susidarius vienalaikiai krizei, nes koordinuotas ir iš anksto sutartas metodas **turi** užtikrinti [] nuoseklius veiksmus ir sumažinti neigiamų padarinių išplitimo riziką. Planuose turėtų būti atsižvelgiama **ne tik į atitinkamas nacionalines aplinkybes, bet ir į atokiausių regionų, kaip apibrėžta SESV 349 straipsnyje, ir kai kurių izoliuotų mikrosistemų, kurios negali būti sujungtos su nacionalinėmis perdavimo sistemomis, padėti; šiuo atžvilgiu valstybės narės turėtų atsižvelgti į atitinkamus padarinius, kiek tai susiję su, inter alia, šio reglamento nuostatomis dėl krizės scenarijų nustatymo regioniniu lygmeniu ir sutartomis suderintomis tarpvalstybinėmis priemonėmis, numatytomis pasirengimo valdyti riziką planuose, taip pat nuostatomis dėl pagalbos. Planuose taip pat turėtų būti** aiškiai nustatyti kompetentingų institucijų vaidmenys ir atsakomybės sritys. Rengiant nacionalines priemones reikėtų visiškai atsižvelgti į sutartas regionines priemones ir pasinaudoti regioninio bendradarbiavimo teikiamomis galimybėmis. Planai turėtų būti techninio ir operatyvinio pobūdžio, o jų paskirtis – padėti užkirsti kelią krizei elektros energijos sektoriuje arba neleisti jai plisti ir sušvelninti jos padarinius;
- (20) planai turėtų būti reguliariai atnaujinami. Siekdamos užtikrinti, kad planai visuomet būtų atnaujinti ir veiksmingi, kiekvieno regiono **valstybių narių** kompetentingos institucijos, bendradarbiaudamos su **perdavimo sistemos operatoriais ir kitais atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais**, turėtų **kas dvejus metus** atlikti [] modeliavimą, **kad** išbandytų jų tinkamumą;
- (21) [] **vadovaujantis Komisijos neprivalomomis gairėmis** turėtų būti lengviau **ir paprasčiau** parengti planus ir konsultuotis su kitomis valstybėmis narėmis atitinkamame regione ir su Elektros energijos srities veiklos koordinavimo grupe []. Konsultuojantis regione ir su Elektros energijos srities veiklos koordinavimo grupe turėtų būti užtikrinta, kad priemonės, kurių imtasi vienoje valstybėje narėje arba regione, nekeltų pavojaus kitų valstybių narių ar regionų energijos tiekimo saugumui;

- (22) susidarius krizinei padėčiai, keitimasis informacija yra būtinas, norint užtikrinti koordinuotus veiksmus ir tikslinę pagalbą. Todėl šiuo reglamentu **atitinkamu** valstybių narių **kompetentingos institucijos** įpareigojamos **nepagristai** nedelsdamos informuoti kaimynines valstybes nares ir Komisiją apie susidariusią elektros energijos sektoriaus krizę. [] **Jos** taip pat turėtų pateikti informaciją apie krizės priežastis, vykdomas ir planuojamas priemones, kuriomis siekiama sušvelninti krizės padarinius, ir ar reikės pagalbos iš kitų valstybių narių. Jei ši pagalba susijusi ne vien su elektros energijos tiekimo saugumu, taikytina teisine sistema išlieka Sąjungos civilinės saugos mechanizmas;
- (23) svarbu palengvinti valstybių narių bendradarbiavimą ir didinti informuotumą tais atvejais, kai jos turi konkrečios, rimtos ir patikimos informacijos, kad gali įvykti [] **elektros energijos sektoriaus krizė** []. Tokiomis aplinkybėmis **atitinkamos** valstybės narės turėtų **nepagristai** nedelsdamos informuoti Komisiją, **kaimynines valstybes nares** ir Elektros energijos srities veiklos koordinavimo grupę ir visų pirma pateikti informaciją apie pablogėjimo priežastis, planuojamas priemones, kuriomis siekiama užkirsti kelią elektros energijos sektoriaus krizei, ir **apie tai**, ar reikės pagalbos iš kitų valstybių narių;
- (24) ištikus elektros energijos sektoriaus krizei, valstybės narės turėtų **bendradarbiauti** [] vadovaudamosi solidarumo dvasia[]. [] **Be šios bendrosios taisyklės, [] valstybės narės turėtų būti atitinkamai numatyta, kad įvykus elektros energijos sektoriaus krizei, valstybės narės galėtų viena kitai pasiūlyti pagalbą. Tokia pagalba [] turėtų būti pagrįsta iš anksto sutartomis suderintomis priemonėmis, nustatytomis pasirengimo valdyti riziką planuose. (24 konstatuojamosios dalies dalis buvo perkelta toliau ir iš dalies pakeista kaip 24a konstatuojamoji dalis)** Pagal šį reglamentą **valstybės narės paliekama didelė veiksmų laisvė tariantis dėl suderintų priemonių turinio, taigi ir pagalbos turinio. Būtent valstybės narės, atsižvelgdamos į paklausą ir pasiūlą, turi nustatyti ir susitarti dėl tokių priemonių. Kartu šiuo reglamentu užtikrinama, kad sutartos pagalbos tikslu elektros energija būtų tiekama koordinuotai. Valstybės narės taip pat turėtų susitarti dėl būtinų techninių, teisinių ir finansinių susitarimų, kad būtų įgyvendintos sutartos suderintos priemonės. Vėliau valstybės narės turėtų imtis visų būtinų priemonių sutartoms suderintoms priemonėms ir techniniams, teisiniams bei finansiniams susitarimams įgyvendinti;**

- (24a)** *(buvusi 24 konstatuojamosios dalies dalis)* susitardamos [] dėl suderintu priemonių ir techninių, teisinių bei finansinių susitarimų ir kitaip įgyvendindamos nuostatas dėl pagalbos, valstybės narės turėtų atsižvelgti į socialinius ir ekonominius veiksniai, įskaitant piliečių saugumą, ir proporcingumą. Jos skatinamos dalytis geriausia praktika ir naudotis Elektros energijos srities veiklos koordinavimo grupe kaip diskusijų platforma, siekiant nustatyti [] pagalbos, visų pirma susijusios su suderintomis priemonėmis, galimybes ir būtinus techninius, teisinius bei finansinius [] susitarimus, įskaitant teisingą kompensaciją []. Komisija gali palengvinti regionų lygmeniu koordinuojamų priemonių rengimą atitinkamame regione;
- (24b)** už pagal šį reglamentą valstybių narių viena kitai teikiamą pagalbą tarp jų turėtų būti taikoma teisinga kompensacija. Šiuo reglamentu suderinami ne visi tokios teisingos kompensacijos tarp valstybių narių aspektai. Todėl iki suteikiama pagalba valstybės narės turėtų susitarti dėl teisingos kompensacijos nuostatų. Pagalbos prašanti valstybė narė turėtų nedelsdama sumokėti tokia kompensacija pagalbą teikiančiai valstybei narei arba užtikrinti, kad ji būtų nedelsiant sumokėta;
- (24c)** teikdamos pagalbą pagal šį reglamentą valstybės narės įgyvendina Sąjungos teisę, todėl privalo gerbti Sąjungos teise garantuojamas pagrindines teises. Todėl dėl joje numatytų priemonių, atsižvelgiant į, *inter alia*, priemones, dėl kurių susitarė valstybės narės, gali atsirasti valstybės narės pareiga sumokėti kompensaciją toms valstybėms narėms, kurioms jos priemonės turėjo poveikio. Todėl valstybės narės turėtų, jei būtina, užtikrinti, kad būtų nustatytos nacionalinės kompensavimo taisyklės, kurios atitiktų Sąjungos teisę, visų pirma pagrindines teises. Be to, turėtų būti užtikrinta, kad pagalbą gaunančioji valstybė narė galiausiai padengtų visas pagalbą teikiančiosios valstybės narės patirtas pagrįstas išlaidas, susijusias su minėta pareiga sumokėti kompensaciją, ir kitas pagrįstas išlaidas, susidariusias dėl kompensacijos, sumokėtos pagal minėtas nacionalines kompensavimo taisykles;

- (24d) elektros energijos sektoriaus krizės atveju pagalba taip pat turėtų būti teikiama net jei valstybės narės dar nėra susitarusios dėl suderintų priemonių ir techninių, teisinių ir finansinių susitarimų, kaip reikalaujama šio reglamento nuostatose dėl pagalbos. Kad būtų galima esant tokiai padėčiai teikti pagalbą laikantis šio reglamento nuostatų, valstybės narės turėtų susitarti dėl *ad hoc* priemonių ir susitarimų, kurie pakeistu trūkstamas suderintas priemones ir techninius, teisinius ir finansinius susitarimus;**
- (24e) šiame reglamente pirmą kartą nustatomas toks valstybių narių tarpusavio pagalbos mechanizmas, kaip priemonė užkirsti kelią elektros energijos sektoriaus krizei arba sušvelninti jos padarinius Sąjungoje. Todėl Komisija turėtų peržiūrėti pagalbos mechanizmą, atsižvelgdama į patirtį, susijusią su jo veikimu ateityje, ir atitinkamais atvejais pasiūlyti jo pakeitimus;**
- (24f) šiuo metu Kipras yra vienintelė Sąjungos valstybė narė, kuri nėra tiesiogiai sujungta su kita valstybe nare. Reikėtų patikslinti, kad tol, kol tokia padėtis tęsiasi, tam tikros šio reglamento nuostatos netaikomos Kipro atžvilgiu, t. y. nuostatos dėl krizės scenarijų nustatymo regioniniu lygmeniu, įskaitant dėl sutartų suderintų tarpvalstybinių priemonių pasirengimo valdyti riziką planuose, taip pat nuostatos dėl pagalbos. Tuo pačiu metu Kipras ir kitos atitinkamos valstybės narės yra raginamos, padedant Komisijai, parengti alternatyvias priemones ir procedūras srityse, kurioms taikomos šios nuostatos, jei tokios alternatyvios priemonės ir procedūros neturi poveikio veiksmingam šio reglamento taikymui tarp kitų valstybių narių;**

- (25) šiuo reglamentu elektros energijos įmonėms ir vartotojams, susidarius krizinei padėčiai elektros energijos sektoriuje, turėtų būti sudarytos sąlygos kuo ilgiau naudotis rinkos priemonėmis, kaip nustatyta [*siūlomoje Elektros energijos direktyvoje ir Elektros energijos reglamente*]. Vidaus rinką reglamentuojančių taisyklių ir sistemos eksploatavimo taisyklių reikėtų laikytis net susidarius krizinei padėčiai. **Šios taisyklės apima šių Sistemos eksploatavimo gairių 22 straipsnio 1 dalies i punktą ir tinklo kodekso, kuriame nustatomi elektros sistemos avarijų šalinimo ir veikimo atkūrimo reikalavimai, 35 straipsnį, kuriais reglamentuojamas sandorių apribojimas, tarpzoninio pralaidumo teikimo pralaidumui paskirstyti ribojimas arba grafiku teikimo ribojimas.** Tai reiškia, kad ne rinkos priemonių, pavyzdžiui, priverstinio apkrovos atjungimo, arba papildomų atsargų tiekimo ne pagal įprasto rinkos veikimo principus, [] **būtu galima** imtis tik kraštutiniu atveju, kai išnaudotos visos rinkos **teikiamos** [] galimybės. Todėl priverstinis apkrovos atjungimas gali būti taikomas tik išnaudojus visas savanoriško apkrovos atjungimo galimybes. Be to, visos ne rinkos priemonės turėtų būti būtinos, proporcingos, nediskriminacinės ir laikinos;
- (26) siekiant užtikrinti skaidrumą po elektros energijos sektoriaus krizės, **kiekviena** nuo jos nukentėjusių valstybių narių **kompetentinga institucija arba kompetentingos institucijos** turėtų atlikti krizės ir jos poveikio *ex post* vertinimą []. Atliekant tokį vertinimą reikėtų atsižvelgti, be kita ko, į priemonių, kurių buvo imtasi, veiksmingumą ir proporcingumą, ir į jų ekonomines sąnaudas. Į šį vertinimą taip pat reikėtų įtraukti tarpvalstybinius aspektus, pavyzdžiui, priemonių poveikį kitoms valstybėms narėms ir iš jų gautos pagalbos dydį;

- (27) skaidrumo prievolėmis turėtų būti užtikrinta, kad visos priemonės, kurių imtasi siekiant užkirsti kelią krizinei padėčiai arba ją valdyti, atitiktų vidaus rinkos taisykles ir bendradarbiavimo bei solidarumo principus, kuriais pagrįsta energetikos sąjunga;
- (28) Elektros energijos srities veiklos koordinavimo grupė buvo įsteigta 2012 m. kaip forumas, kuriame galima keistis informacija ir skatinamas valstybių narių tarpusavio bendradarbiavimas, ypač **elektros** energijos tiekimo saugumo srityje.¹¹ Reglamente jos vaidmuo sustiprinamas. Ji turėtų vykdyti konkrečias užduotis, visų pirma susijusias su pasirengimo valdyti riziką planų rengimu, ir [] **turėtų atlikti** svarbų vaidmenį: stebėti valstybių narių veiklos energijos tiekimo saugumo srityje rezultatus ir jais remdamasi kurti geriausią praktiką;
- (29) elektros energijos sektoriaus krizė gali apimti ir kaimynines šalis, taip pat ir Energijos bendrijos **susitariančiasias** [] šalis. **Sąjunga turėtų skatinti iš dalies pakeisti atitinkamas Sutartis siekiant sukurti integruotą rinką ir bendrą reguliavimo erdvę nustatant tinkamą ir stabilią reguliavimo sistemą.** Kad užtikrintų efektyvų krizių valdymą [], Sąjunga turėtų glaudžiai bendradarbiauti su Energijos bendrijos susitariančiosiomis šalimis, kai bandoma užkirsti kelią elektros energijos sektoriaus krizei, jai pasiruošti ir ją suvaldyti;
- (30) []
- (31) **kadangi šio reglamento tikslo** [], t. y. užtikrinti veiksmingiausią ir efektyviausią pasirengimą valdyti riziką Sąjungoje, **valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl jo masto ir poveikio to tikslo būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu,** [] todėl laikydamasi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidarumo principo Sąjunga gali [] patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti;

¹¹ 2012 m. lapkričio 15 d. Komisijos sprendimas, kuriuo įsteigiama Elektros energijos srities veiklos koordinavimo grupė, (2012/C 353/02), OL C 353, 2012 11 17, p. 2.

(31a) Komisija, kompetentingos institucijos ir nacionalinės reguliavimo institucijos, istaigos, subjektai ar asmenys, kurie gauna konfidencialią informaciją pagal šį reglamentą, turėtų užtikrinti jų gaunamos informacijos konfidencialumą. Šiuo tikslu valstybių narių ir jų nacionalinių institucijų gautai ir tvarkomai informacijai turėtų būti taikomos nacionalinės taisyklės dėl konfidencialios informacijos tvarkymo ir proceso;

(32) Direktyva 2005/89/EB turėtų būti panaikinta,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis

Dalykas

Šiame reglamente nustatomos solidarumo principu pagrįsto ir skaidraus valstybių narių bendradarbiavimo, kuriuo siekiama užkirsti kelią krizei elektros energijos sektoriuje **ir** pasiruošti ją [] **valdyti** visiškai atsižvelgiant į konkurencingos elektros energijos vidaus rinkos reikalavimus, taisyklės.

2 straipsnis

Apibrėžtys

1. Šiame reglamente vartojamos Elektros energijos direktyvos [siūlomos Elektros energijos direktyvos] 2 straipsnyje ir Elektros energijos reglamento [siūlomo Elektros energijos reglamento] 2 straipsnyje **pateiktos** terminų apibrėžtys.
2. Kitų šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:
 - a) elektros energijos tiekimo saugumas – elektros energijos sistemos gebėjimas užtikrinti aiškiai nustatyto lygio veiksmingumo [] elektros energijos tiekimą [] vartotojams, **kaip apibrėžta valstybių narių**;
 - b) elektros energijos sektoriaus krizė – esama arba gresianti padėtis, kai labai trūksta elektros energijos arba jos neįmanoma [] tiekti [] vartotojams, **kaip apibrėžta valstybių narių ir apibūdinta pasirengimo valdyti riziką planuose**;

- c) vienalaikė krizė – elektros energijos sektoriaus krizė, tuo pačiu metu paveikianti daugiau negu vieną valstybę narę;
- d) krizių [] **koordinatorius** – asmuo, asmenų grupė, **grupė, kuria sudaro atitinkami nacionaliniai elektros energijos sektoriaus krizių valdytojai**, arba institucija, kurių užduotis, kilus elektros energijos sektoriaus krizei, yra palaikyti ryšius ir koordinuoti informacijos srautą;
- e) ne rinkos priemonė – bet kuri rinkos taisyklių arba komercinių susitarimų neatitinkanti pasiūlos arba paklausos valdymo priemonė, kuria siekiama sušvelninti elektros energijos sektoriaus krizės padarinius;
- f) regionas – grupė valstybių narių, **kuriu perdavimo sistemos operatoriai** naudojami tuo pačiu [] **regioniniu saugumo koordinatoriumi regioninio operatyvinio saugumo tikslais, kaip sukurta pagal [] Sistemos eksploatavimo gaires, priimtas remiantis Reglamento 714/2009 18 straipsniu, arba tokios valstybių narių, priklausančių tam pačiam pajėgumų apskaičiavimo regionui, grupės pogrups; []**
- g) **išankstinio perspėjimo apie elektros energijos sektoriaus krizę lygis: kai yra konkrečios // ir patikimos informacijos, kad gali nutikti įvykis, dėl kurio gali labai pablogėti elektros energijos tiekimo padėtis ir yra tikimybė, kad gali kilti elektros energijos sektoriaus krizė.**

3 straipsnis

Kompetentinga institucija

1. Kuo greičiau ir ne vėliau kaip iki [Europos Sąjungos leidinių biuras turi įrašyti tikslią datą: [] šeši mėnesiai po šio reglamento įsigaliojimo] kiekviena valstybė narė savo kompetentinga institucija, atsakinga už šiame reglamente **numatytu** [] užduočių vykdymą, paskiria nacionalinę vyriausybės instituciją arba nacionalinę reguliavimo instituciją. Taikydamos šį reglamentą, kompetentingos institucijos bendradarbiauja tarpusavyje.
2. Paskyrusios kompetentingą instituciją, valstybės narės nedelsdamos praneša Komisijai, **Elektros energijos srities veiklos koordinavimo grupei** jos pavadinimą ir kontaktinius duomenis.
3. Valstybės narės gali leisti kompetentingai institucijai pavesti kitoms įstaigoms [] **veiklos užduotis, susijusias su pasirengimo valdyti riziką planavimu ir rizikos valdymu, nustatytas** šio reglamento **I–V skyriuose** []. Pavestos užduotys atliekamos prižiūrint [] kompetentingai institucijai ir nurodomos pasirengimo valdyti riziką plane, **laikantis** [] 11 straipsnio.

II SKYRIUS

RIZIKOS VERTINIMAS

4 straipsnis

Rizikos elektros energijos tiekimo saugumui vertinimas []

Kiekvienos valstybės narės **kompetentinga institucija** užtikrina, kad visa **atitinkama** su elektros energijos tiekimo saugumu susijusi rizika būtų vertinama vadovaujantis šiame reglamente ir Elektros energijos reglamento [siūlomo Elektros energijos reglamento] [] **IV skyriuje** nustatytais taisyklėmis. Tuo tikslu jos bendradarbiauja su **perdavimo sistemų ir atitinkamais skirstomųjų tinklų operatoriais, nacionalinėmis reguliavimo institucijomis, ENTSO-E, regioniniais saugumo koordinatoriais ir, prireikus,** [] su kitais svarbiais suinteresuotaisiais subjektais.

5 straipsnis

Elektros energijos sektoriaus krizės scenarijų nustatymo regioniniu lygmeniu metodika

1. Iki [Europos Sąjungos leidinių biuras turi įrašyti tikslią datą: [] [] **šeši mėnesiai** po šio reglamento įsigaliojimo] ENTSO-E Agentūrai pateikia regioninio lygmens aktualiausių elektros energijos sektoriaus krizės scenarijų nustatymo metodikos pasiūlymą.
2. Pagal siūlomą metodiką **nustatomi krizės scenarijai, atsižvelgiant į sistemos adekvatumą, sistemos saugumą ir kuro tiekimo saugumą,** [] remiantis bent šia rizika:
 - a) retų ir ekstremalių gamtinių pavojų;
 - b) netyčinių pavojų, kurie viršija N-1 saugumo kriterijų, **ir išskirtinių avarinių atvejų;**

c) susijusių pavojų, be kita ko, **piktavališku išpuolių padarinių ir** kuro trūkumo; [].

3. Į siūlomą metodiką įtraukiami bent šie elementai:

- a) visos svarbios nacionalinės ir regioninės aplinkybės;
- b) tarpvalstybinės rizikos sąveika ir sąsajos;
- c) viena laikės krizės scenarijų modeliavimas;
- d) rizikos reitingavimas **pagal** [] jos poveikį ir tikimybę; **[...]**
- e) **principai, kaip elgtis su neskelbtina informacija [], kartu užtikrinant skaidrumą visuomenės atžvilgiu.**

3a (ankstesnės 3 dalies dalis) Kai pagal 2 dalies [] **c punkta** nustatydamas riziką ENTSO-E nagrinėja dujų **tiekimo** sutrikimo riziką, jis turi pasinaudoti **gamtinių** dujų tiekimo ir infrastruktūros veikimo sutrikimo scenarijais, kuriuos [] **ENTSO-G** parengė pagal *Dujų tiekimo saugumo reglamento [siūlomo Dujų tiekimo saugumo reglamento]* 7 straipsnį [].

4. Prieš pateikdamas siūlomą metodiką, ENTSO-E konsultuojasi [] bent su pramonės ir vartotojų organizacijomis, [] **gamintojais arba jų prekybos organizacijomis, perdavimo sistemų ir skirstomųjų tinklų operatoriais, kompetentingomis institucijomis, nacionalinėmis reguliavimo institucijomis ir kitomis nacionalinėmis valdžios institucijomis.** ENTSO-E deramai atsižvelgia į konsultacijų rezultatus **ir kartu su siūloma metodika pateikia juos Elektros energijos srities veiklos koordinavimo grupei.** [].

5. Per du mėnesius nuo siūlomos metodikos **gavimo** [] Agentūra pasiūlymą patvirtina arba iš dalies pakeičia. Pastaruoju atveju, prieš patvirtindama iš dalies pakeistą versiją, ji pasikonsultuoja su ENTSO-E **bei kompetentingomis institucijomis ir tinkamai atsižvelgia į konsultacijų rezultatus.** Galutinė metodikos redakcija skelbiama Agentūros **ir ENTSO-E** [] interneto svetainėje.
6. Metodiką ENTSO-E atnaujina ir tobulina, [] **kai atsiranda svarbios naujos informacijos,** pagal 1–5 dalis. Tinkamai pagrįstais atvejais atlikti tokius atnaujinimus ir patobulinimus **gali rekomenduoti Elektros energijos srities veiklos koordinavimo grupė,** o Agentūra arba Komisija gali prašyti juos atlikti. Per šešis mėnesius nuo prašymo gavimo dienos ENTSO-E pateikia Agentūrai siūlomų pakeitimų projektą. Per [] du mėnesius nuo siūlomos metodikos **gavimo** [] Agentūra [] **siūlomus** pakeitimus patvirtina arba iš dalies pakeičia. Pastaruoju atveju, prieš patvirtindama iš dalies pakeistus pakeitimus, ji pasikonsultuoja su ENTSO-E, **kompetentingomis institucijomis bei nacionalinėmis reguliavimo institucijomis ir deramai atsižvelgia į konsultacijų rezultatus.** Galutinė **redakcija** [] skelbiama **ENTSO-E ir Agentūros** [] interneto svetainėje.

6 straipsnis

Elektros energijos sektoriaus krizės scenarijų nustatymas regioniniu lygmeniu

1. Iki [Europos Sąjungos leidinių biuras turi įrašyti tikslią datą: [] **šeši** mėnesiai **po metodikos patvirtinimo, kaip apibrėžta 5 straipsnio 5 dalyje** []] ir remdamasis pagal 5 straipsnį priimta metodika ENTSO-E, **glaudžiai bendradarbiaudamas su Elektros energijos srities veiklos koordinavimo grupe, regioniniais saugumo koordinatoriumis, kompetentingomis institucijomis ir nacionalinėmis reguliavimo institucijomis,** nustato kiekvieno regiono aktualiausius elektros energijos sektoriaus krizės scenarijus. []

2. Nustatytus regioninius elektros energijos sektoriaus krizės scenarijus ENTSO-E pateikia **atitinkamiems perdavimo sistemos operatoriams, regioniniams saugumo koordinatoriams, kompetentingoms institucijoms bei nacionalinėms reguliavimo institucijoms ir** Elektros energijos srities veiklos koordinavimo grupei, **kurie gali rekomenduoti juos iš dalies keisti** [].
3. **Regioninius elektros sektoriaus krizės** scenarijus ENTSO-E atnaušina kas [] **ketverius** metus, nebent dėl tam tikrų aplinkybių juos reikėtų atnaujinti dažniau.

7 straipsnis

Elektros energijos sektoriaus krizės scenarijų nustatymas nacionaliniu lygmeniu

1. Per [] **keturis** mėnesius po **elektros energijos sektoriaus krizių scenarijų nustatymo regioniniu lygmeniu pagal 6 straipsnį** [] **paskirtoji** kompetentinga institucija [] nustato nacionalinio lygmens aktualiausius elektros energijos sektoriaus krizės scenarijus.
 - 1a. Nustatydamą nacionalinius elektros energijos sektoriaus krizių scenarijus, kompetentinga institucija konsultuojasi su perdavimo sistemų ir **atitinkamų skirstomųjų tinklų operatoriais, atitinkamais** [] **gamintojais arba jų prekybos organizacijomis** ir nacionaline reguliavimo institucija, **kai ji nėra kompetentinga institucija**.
2. Krizės scenarijai nustatomi remiantis bent 5 straipsnio 2 dalyje nurodyta rizika ir turi būti suderinti su regioniniais scenarijais, nustatytais pagal 6 straipsnį. Valstybės narės scenarijus atnaušina kas [] **ketverius** metus, nebent dėl tam tikrų aplinkybių juos reikėtų atnaujinti dažniau.

3. Per [] **keturis mėnesius po elektros energijos sektoriaus krizių scenarijų nustatymo regioniniu lygmeniu pagal 6 straipsnį** valstybės narės informuoja Elektros energijos srities veiklos koordinavimo grupę ir Komisiją apie galimą riziką, susijusią su **elektros** energijos tiekimo saugumui svarbios infrastruktūros nuosavybės teisėmis, ir visas priemones, kurių imtasi siekiant užkirsti kelią tokiai rizikai arba ją sumažinti, kartu nurodamos, kodėl tokios priemonės laikomos būtinomis ir proporcingomis.

8 straipsnis

Trumpalaikio adekvatumo vertinimo metodika

1. Iki [Europos Sąjungos leidinių biuras turi įrašyti tikslią datą: [] [] **šeši** mėnesiai po šio reglamento įsigaliojimo] ENTSO-E pateikia Agentūrai **sezoninio ir** trumpalaikio adekvatumo, būtent [] **mėnesio**, nuo kitos savaitės **ir iki kitos dienos** [] adekvatumo, vertinimo metodikos pasiūlymą, kuriame turi būti paminėti bent šie aspektai:
- a) tiekiamo energijos kiekio nepastovumas, pavyzdžiui, perdavimo pajėgumų atjungimo tikimybė, neplanuoto jėgainių atjungimo tikimybė, atšiaurios oro sąlygos, apkrovos nepastovumas ir energijos gamybos iš atsinaujinančiųjų išteklių nepastovumas;
 - b) **elektros energijos sektoriaus krizės** [] susidarymo tikimybė;
 - c) vienalaikės **elektros energijos sektoriaus** krizės [] susidarymo tikimybė;

- 1a.** *(ankstesnės 1 dalies dalis)* Metodika remiasi tikimybių metodu, įskaitant daugialypius scenarijus, ir joje atsižvelgiama į nacionalines, regionines ir visos Sąjungos aplinkybes ir pagal galimybes į ES nepriklausančių šalių, kurios priklauso Sąjungos sinchroninėms zonoms, aplinkybes. Metodikoje atsižvelgiama į specifines kiekvienos valstybės narės aplinkybes energetikos sektoriuje, įskaitant specifines oro sąlygas ir išorines aplinkybes.
2. Prieš pateikdamas siūlomą metodiką, ENTSO-E konsultuojasi bent su pramone ir vartotojais, [] gamintojais arba jų prekybos organizacijomis, perdavimo sistemų ir skirstomųjų tinklų operatoriais, kompetentingomis institucijomis, nacionalinėmis reguliavimo institucijomis ir kitomis atitinkamomis nacionalinėmis valdžios institucijomis. ENTSO-E deramai atsižvelgia į konsultacijų rezultatus **ir kartu su siūloma metodika pateikia juos Elektros energijos srities veiklos koordinavimo grupei toliau svarstyti** [].
3. Per du mėnesius nuo siūlomos metodikos gavimo [] Agentūra pasiūlymą patvirtina arba iš dalies pakeičia. Pastaruoju atveju, prieš patvirtindama iš dalies pakeistą versiją, ji pasikonsultuoja su ENTSO-E, kompetentingomis institucijomis bei nacionalinėmis reguliavimo institucijomis ir deramai atsižvelgia į konsultacijų rezultatus. Galutinė metodikos redakcija skelbiama Agentūros ir ENTSO-E [] interneto svetainėje.
4. Metodiką ENTSO-E atnaujina ir tobulina, [] kai atsiranda svarbios naujos informacijos, pagal 1–3 dalis. Tinkamai pagrįstais atvejais atlikti tokius atnaujinimus ir patobulinimus gali rekomenduoti Elektros energijos srities veiklos koordinavimo grupė, o Agentūra arba Komisija gali prašyti juos atlikti. Per šešis mėnesius nuo prašymo gavimo ENTSO-E pateikia Agentūrai siūlomų pakeitimų projektą. Per [] du mėnesius nuo siūlomos metodikos gavimo [] Agentūra [] siūlomus pakeitimus patvirtina arba iš dalies pakeičia. Pastaruoju atveju, prieš patvirtindama iš dalies pakeistus pakeitimus, ji pasikonsultuoja su ENTSO-E bei nacionalinėmis reguliavimo institucijomis ir deramai atsižvelgia į konsultacijų rezultatus. Galutinė redakcija skelbiama Agentūros ir ENTSO-E [] interneto svetainėje.

9 straipsnis

Trumpalaikio adekvatumo vertinimas

1. Bet koks trumpalaikio adekvatumo vertinimas, **atliekamas nacionaliniu, regioniniu arba Sąjungos lygmeniu**, atliekamas **vadovaujantis** [] metodika, parengta pagal 8 straipsnį.
2. ENTSO-E sezoninio adekvatumo prognozes rengia vadovaudamasis metodika, parengta pagal 8 straipsnį. Ne vėliau kaip iki kiekvienų metų gruodžio 1 d. jis paskelbia žiemos prognozės, o iki birželio 1 d. – vasaros prognozės rezultatus. [] Prognozes jis pateikia Elektros energijos srities veiklos koordinavimo grupei, kuri prireikus gali pateikti su rezultatais susijusių rekomendacijų.
3. Regioniniai **saugumo koordinatoriai** [] atlieka nuo kitos savaitės iki **kitos dienos** [] adekvatumo vertinimus, **kaip nustatyta Sistemos eksploatavimo gairėse**, remdamiesi pagal 8 straipsnį priimta metodika.

III SKYRIUS

PASIRENGIMO VALDYTI RIZIKĄ PLANAI

10 straipsnis

Pasirengimo valdyti riziką planų rengimas

1. Remdamasi pagal 6 ir 7 straipsnius nustatytais regioniniais ir nacionaliniais elektros energijos sektoriaus krizės scenarijais, kiekvienos valstybės narės kompetentinga institucija, pasikonsultavusi su atitinkamu skirstomųjų tinklų operatoriais, perdavimo sistemų operatoriais, [] atitinkamais gamintojais arba jų prekybos organizacijomis, elektros energijos ir gamtinių dujų įmonėmis, atitinkamomis [] tiek pramoninių, tiek **nepramoninių** elektros energijos vartotojų interesams atstovaujančiomis organizacijomis ir nacionaline reguliavimo institucija (jei ji nėra kompetentinga institucija), parengia pasirengimo valdyti riziką planą. []
2. Planą sudaro nacionalinės priemonės ir regioninės priemonės, kaip apibrėžta 11 ir 12 straipsniuose. Nepažeidžiant 15 straipsnio, visos priemonės, kurių planuojama imtis arba jau imtasi siekiant užkirsti kelią krizinei elektros energijos padėčiai, jai pasirengti ir sušvelninti jos padarinius, turi visiškai atitikti elektros energijos vidaus rinką reglamentuojančias taisykles ir sistemos eksploatavimo taisykles. Jos turi būti aiškiai apibrėžtos, skaidrios, proporcingos ir nediskriminacinės.
3. Planas rengiamas remiantis 11 ir 12 straipsniuose nurodytu turiniu ir struktūra []. Komisija gali [] pateikti neprivalomas gaires dėl tokių planų formos. []
4. Siekiant užtikrinti pasirengimo valdyti riziką planų nuoseklumą, prieš patvirtindama planą, kompetentinga institucija pateikia jo projektą [] [] atitinkamu regiono valstybių narių kompetentingoms institucijoms ir tiesiogiai sujungtu valstybių narių, kurios nėra tame pačiame regione, kompetentingoms institucijoms, [] [] taip pat [] Elektros energijos srities veiklos koordinavimo grupei apsvarstyti.

5. Per [] **šešis** mėnesius **po** plano projekto **gavimo** [] regiono valstybių narių kompetentingos institucijos, **tiesiogiai sujungtu valstybių nariu kompetentingos institucijos** ir Elektros energijos srities veiklos koordinavimo grupė [] gali pateikti rekomendacijų.
6. Per [] **devynis** mėnesius nuo plano projekto pateikimo **atitinkamos** [] valstybės narės **kompetentinga institucija** patvirtina planą, tinkamai atsižvelgdama į konsultacijų rezultatus ir į kitų valstybių narių kompetentingų institucijų bei Elektros energijos srities veiklos koordinavimo grupės pateiktas rekomendacijas. Apie patvirtintą planą ji nedelsdama [] **praneša** [] **Komisijai**.
7. **Valstybių narių kompetentingos institucijos ir Komisija** planus **paskelbia** [] **savo interneto svetainėse** [], užtikrindamos, kad būtų išlaikytas neskelbtinos informacijos konfidencialumas, ypač informacijos apie priemones, susijusias su piktavališkų išpuolių prevencija ir jų **padarinių** švelninimu. **Neskelbtinos informacijos konfidencialumo apsauga yra grindžiama** [] **principais**, nustatytais pagal **17a** straipsnį [].
8. Pirmąjį planą valstybių narių **kompetentingos institucijos** patvirtina ir paskelbia ne vėliau kaip [Europos Sąjungos leidinių biuras turi įrašyti tikslią datą: dveji **su puse metu** po šio reglamento įsigaliojimo]. Jos planus atnaujinama kas [] **ketverius** metus, nebent dėl tam tikrų aplinkybių juos reikėtų atnaujinti dažniau.

11 straipsnis

Pasirengimo valdyti riziką planų turinys, susijęs su nacionalinėmis priemonėmis

1. Kiekviename plane nurodomos visos priemonės, kurių planuojama imtis arba jau imtasi siekiant užkirsti kelią pagal 6 ir 7 straipsnius nustatytai krizinei elektros energijos sektoriaus padėčiai, jai pasirengti ir sušvelninti jos padarinius. Jame turi būti bent šie dalykai:
 - a) pateikiama atitinkamoms valstybėms narėms ir regionui pagal 6 ir 7 straipsniuose **išdėstyta** procedūrą nustatytų elektros energijos sektoriaus krizės scenarijų santrauka;
 - b) nustatomas kompetentingos institucijos vaidmuo ir atsakomybės sritys **ir aprašoma, kurios užduotys perduotos kitoms įstaigoms, jei tokių yra;**
 - c) aprašomos priemonės, skirtos pasirengti pagal 6 ir 7 straipsnius nustatytai rizikai ir užkirsti jai kelią;
 - d) paskiriamas nacionalinis krizių [] **koordinatorius** arba krizių valdymo grupė ir apibrėžiamos jo (jos) užduotys;
 - e) nustatomos išsamios procedūros, taikytinos susidarius krizinei elektros energijos sektoriaus padėčiai, be kita ko, atitinkamos informacijos perdavimo sistemos;
 - f) nustatomas rinkos priemonių, **visu pirma paklausos ir pasiūlos valdymo priemonių**, indėlis sprendžiant krizinę elektros energijos sektoriaus padėtį;
 - g) nustatomos galimos ne rinkos priemonės, įgyvendintinos, susidarius krizinei elektros energijos sektoriaus padėčiai, kartu nurodomi įvykiai, dėl kurių jas reikia taikyti, jų įgyvendinimo sąlygos ir procedūros, ir kaip jos atitinka 15 straipsnyje nustatytus reikalavimus ir **regionų lygmeniu suderintas priemonės**;

- h) numatoma [] **rankinio** apkrovos sumažinimo **sistema**, [] nustatant, **kokiomis aplinkybėmis** [] apkrova turi būti mažinama []. **Kalbant apie viešąjį saugumą ir asmenu saugumą, [] sistemoje** nurodoma, kurios kategorijos elektros energijos vartotojai **pagal nacionalinę teisę turi teisę** būti specialiai saugomi nuo atjungimo, pagrindžiamas tokios apsaugos poreikis, [] **ir apibrėžiama, kokių veiksmų atitinkamų valstybių narių perdavimo sistemų ir skirstomųjų tinklų operatoriai turėtų imtis, kad sumažėtų vartojimas;**
- i) aprašomi mechanizmai, kurie naudojami visuomenei informuoti apie bet kokią elektros energijos sektoriaus krizę;
- j) **pateikiama informacija apie susijusius ir būtinus planus, skirtus plėtoti būsimą tinklą, kuris padės susitvarkyti su nustatytos krizinės padėties padariniais.**

2. Visose nacionalinėse priemonėse visapusiškai atsižvelgiama į regionines priemones, dėl kurių susitarta **pagal** [] 12 straipsnį, **dėl jų neturi kilti pavojus perdavimo sistemos eksploatavimo saugumui ar saugai** ir **dėl jų neturi kilti pavojus elektros energijos tiekimo saugumui** kitose valstybėse narėse [].

12 straipsnis

Pasirengimo valdyti riziką planų turinys, susijęs su [] suderintomis tarpvalstybinėmis priemonėmis

1. Be 11 straipsnyje išvardytų priemonių, į kiekvienos valstybės narės planą turi būti įtrauktos regioninės priemonės **ir dvišalės** priemonės, **jei tokių esama**, siekiant užtikrinti, kad būtų tinkamai užkirstas kelias tarpvalstybinį poveikį turinčiai krizinei padėčiai ir ji būtų tinkamai valdoma. **Dėl regioninių priemonių susitaria atitinkamo regiono valstybės narės. Dėl dvišalių priemonių susitaria valstybės narės, kurios yra tiesiogiai tarpusavyje sujungtos, bet nepriklauso tam pačiam regionui. Regioninės ir dvišalės [] priemonės turi apimti bent:**
- a) koordinatoriaus arba grupės, kurią sudaro atitinkami nacionaliniai elektros energijos sektoriaus krizių valdytojai, [] [] paskyrimą;
 - b) dalijimosi informacija ir bendradarbiavimo [] mechanizmus;
 - c) suderintas elektros energijos sektoriaus krizės, įskaitant vienalaikę krizinę padėtį, padarinių švelninimo priemonės 14 straipsnyje nurodytos pagalbos tikslais; []
 - d) **Metinio arba dvimečio** [] planų testavimo procedūras;
 - e) **ne rinkos priemonių, taikomų laikantis 15 straipsnio, taikymą lemiančių veiksmų mechanizmus.**

2. Dėl regioninių ir dvišalių priemonių, kurios turi būti įtrauktos į planą, turi susitarti atitinkamos [] valstybės narės []. **Rengiant susitarimą dėl regioninių priemonių Komisija gali atlikti pagalbininko vaidmenį []. Komisija gali paprašyti Agentūros ir ENTSO-E suteikti techninę pagalbą [] valstybėms narėms [] siekiant [] padėti pasiekti susitarimą.** Likus ne mažiau kaip aštuoniems mėnesiams iki plano patvirtinimo arba atnaujinimo termino kompetentingos institucijos Elektros energijos srities veiklos koordinavimo grupei praneša apie pasiektus susitarimus. Jei kurioms nors [] valstybėms narėms [] nepavyksta susitarti, [] atitinkamos kompetentingos institucijos informuoja Komisiją apie tokio nesusitarimo priežastis. Tokiu atveju Komisija siūlo priemones, įskaitant bendradarbiavimo mechanizmą, kad būtų galima [] [] sudaryti susitarimą [] [] dėl tarpvalstybinių priemonių.
3. [] Dalyvaujant [] atitinkamiems suinteresuotiesiems subjektams, kiekvieno regiono kompetentingos institucijos periodiškai atlieka procedūrą, nustatytą pasirengimo valdyti riziką planuose siekiant užkirsti kelią elektros energijos sektoriaus krizinei padėčiai, be kita ko, komunikacijos mechanizmų, bandymus ir kas dveji metai atlieka [] krizių modeliavimą, visų pirma, kad išbandytų 1 dalies b punkte nurodytus komunikacijos mechanizmus.

[]

IV SKYRIUS

KRIZINĖS ELEKTROS ENERGIJOS SEKTORIAUS PADĖTIES VALDYMAS

13 straipsnis

Išankstinis perspėjimas ir krizės paskelbimas

1. Jei sezoninio adekvatumo prognozės arba kiti **kompetentingi** šaltiniai suteikia konkrečios **[]** ir patikimos informacijos, kad valstybėje narėje **gali įvykti elektros energijos sektoriaus krizė []**, **tokiu atveju** tos valstybės narės kompetentinga institucija nepagrįstai nedelsdama iš anksto perspėja Komisiją, **to paties regiono [] valstybių narių ir tiesiogiai sujungtu valstybių narių kompetentingas institucijas. []**. **Komisija šią informaciją perduoda Elektros energijos srities veiklos koordinavimo grupei**. Ji pateikia informaciją apie **galimos elektros energijos sektoriaus krizės []** priežastis, vykdomas arba planuojamas priemones, kuriomis siekiama užkirsti kelią elektros energijos sektoriaus krizei, ir ar reikės pagalbos iš kitų valstybių narių. Informacijoje nurodomas galimas priemonių poveikis elektros energijos vidaus rinkai [].
2. Susidarius krizinei elektros energijos sektoriaus padėčiai, valstybės narės kompetentinga institucija, **suderinusi savo veiksmus su atitinkamu perdavimo sistemos operatoriumi []**, paskelbia, kad susidarė elektros energijos sektoriaus krizė, ir nepagrįstai nedelsdama informuoja apie tai **to paties regiono** ir kaimyninių valstybių narių kompetentingas institucijas bei Komisiją. **Ji jas informuoja apie priežastis, kodėl padėtis pablogėjo, apie priežastis, dėl kurių paskelbta elektros energijos sektoriaus krizė, apie vykdomas ir planuojamas priemones, kuriomis siekiama sušvelninti jos padarinius, ir ar reikės pagalbos iš kitų valstybių narių.**
3. Tais atvejais, kai manoma, jog pateiktos informacijos nepakanka, Komisija, [] **Elektros energijos srities veiklos koordinavimo grupė arba atitinkamos valstybės narės** gali paprašyti atitinkamos valstybės narės pateikti papildomos informacijos.

4. Kai **atitinkamos valstybės narės** kompetentinga institucija iš anksto perspėja apie elektros energijos sektoriaus krizę arba paskelbia, kad ji susidarė, kiek įmanoma vykdomi pasirengimo valdyti riziką plane nustatyti veiksmai.

14 straipsnis

Bendradarbiavimas ir pagalba

1. Siekdamos užkirsti kelią krizinei elektros energijos sektoriaus padėčiai ir ją valdyti, [] valstybės narės veikia ir bendradarbiauja vadovaudamosi solidarumo dvasia.
2. **Be to**, kai [] **techniškai** įmanoma, valstybės narės pasiūlo viena kitai pagalbą **taikydamos suderintas priemones, dėl kurių susitarta pagal šį ir 12 straipsnius, iki suteikiama pagalba** [].

Šiuo tikslu ir norint užtikrinti viešąjį saugumą ir asmenų saugumą valstybės narės susitaria dėl suderintų priemonių, kurias jos pasirenka, kad elektros energija būtų tiekiama suderintai.

[]

- 2a. Valstybės narės susitaria dėl būtinų techninių, teisinių ir finansinių susitarimų dėl suderintų priemonių įgyvendinimo iki [] pasiūloma pagalba. Tokiuose susitarimuose nustatomi, *inter alia*, maksimalūs elektros energijos, kuri turi būti tiekiama regioniniu arba dvišaliu lygmeniu, kiekiai, pagalbą lemiantis veiksnys ir galimybė prašyti sustabdyti jos teikimą, taip pat kaip elektros energija bus tiekiama ir nuostatos dėl teisingos kompensacijos tarp valstybių narių pagal 2b, 2c ir 3 dalis.**

2b. Pagalbai taikoma teisinga kompensacija, dėl kurios valstybės narės susitaria iki pasiūloma [] pagalba. Tokia kompensacija apima bent:

- (a) elektros energija, kuri tiekama į pagalbos prašančios valstybės narės teritoriją, ir susijusias perdavimo išlaidas; ir**
- (b) pagrįstas kompensacijos išlaidas, kurias patiria pagalbą teikianti valstybė narė, įskaitant susijusias su bet kokios kompensacijos, atsiradusios dėl teismo proceso, arbitražo proceso ar panašaus proceso ir ginčų sprendimo, atlyginimu.**

2c. Teisinga kompensacija pagal 2b dalį apima, *inter alia*, visas pagrįstas išlaidas, kurias pagalbą teikianti valstybė narė patiria dėl pareigos sumokėti kompensaciją remiantis Sąjungos teisės garantuojamomis pagrindinėmis teisėmis ir laikantis taikytinų tarptautinių įsipareigojimų, įgyvendindama šio reglamento nuostatas dėl pagalbos, ir kitas pagrįstas išlaidas, kurias ji patiria dėl kompensacijos sumokėjimo pagal nacionalines kompensavimo taisykles.

3. Pagalbos prašanti valstybė narė nedelsdama sumoka [] teisingą kompensaciją pagalbą teikiančiai valstybei narei arba užtikrina, kad ji būtų nedelsiant sumokėta.

4. Komisija ne vėliau kaip [Europos Sąjungos leidinių biuras turi įrašyti tikslią datą: šeši mėnesiai nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos], pasikonsultavusi su Elektros energijos srities veiklos koordinavimo grupe, pateikia teisiškai neprivalomas gaires dėl pagrindinių 2a ir 3 dalyse nurodytos teisingos kompensacijos elementų ir kitų pagrindinių 2a dalyje nurodytų techninių, teisinių ir finansinių susitarimų elementų.

- 4a. Elektros energijos sektoriaus krizės atveju, jei valstybės narės dar nėra susitarusios dėl suderintų priemonių ir techninių, teisinių ir finansinių susitarimų pagal šį straipsnį, jos susitaria dėl *ad hoc* priemonių ir susitarimų, kad būtų galima taikyti šį straipsnį, be kita ko, kiek tos priemonės ir susitarimai susiję su teisinga kompensacija pagal 2b, 2c ir 3 dalis.**
- 4b. Valstybės narės užtikrina, kad šio reglamento nuostatos dėl pagalbos būtų įgyvendinamos laikantis Sutarčių, Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos ir taikytinų tarptautinių įsipareigojimų. Jos imasi tam būtinų priemonių.**

15 straipsnis

Rinkos taisyklių laikymasis

1. Priemonės, kurių imtasi siekiant užkirsti kelią krizinei elektros energijos sektoriaus padėčiai arba sušvelninti jos padarinius, turi atitikti elektros energijos vidaus rinką reglamentuojančias taisykles ir sistemos eksploatavimo taisykles.
2. Ne rinkos priemonės [] **susidarius** krizinei padėčiai taikomos [] tik **kraštutiniu atveju**, jei yra išnaudotos visos rinkos teikiamos galimybės **arba jei vien rinkos priemonių nepakanka, kad būtų užkirstas kelias tolesniam padėties blogėjimui**. Ne rinkos priemonės neturi nederamai iškraipyti konkurencijos ir trikdyti veiksmingo elektros energijos rinkos veikimo. Jos yra būtinos, proporcingos, nediskriminacinės ir laikinos.
3. Sandorių apribojimas, įskaitant jau paskirstyto tarpzoninio pralaidumo apribojimą, tarpzoninio pralaidumo teikimo pralaidumui paskirstyti ribojimą arba grafikų teikimo ribojimą, taikomas tik laikantis taisyklių, nustatytų [] **Sistemos eksploatavimo gairėse ir [] tinklo kodekse, kuriame nustatomi elektros sistemos avarių šalinimo ir veikimo atkūrimo reikalavimai, priimtuose atitinkamai remiantis Reglamento (EC) Nr. 714/2009 18 ir 6 straipsniais** [].

V SKYRIUS

VERTINIMAS IR STEBĖSENA

16 straipsnis

Ex post vertinimas

1. Kuo skubiau ir ne vėliau kaip per **tris mėnesius** po krizinės elektros energijos sektoriaus padėties **nutraukimo arba ne vėliau kaip per šešis mėnesius po** jos paskelbimo atitinkama kompetentinga **institucija arba atitinkamos kompetentingos** institucijos, pasikonsultavusios su savo nacionaline reguliavimo institucija (jei ji nėra kompetentinga institucija), Elektros energijos srities veiklos koordinavimo grupei ir Komisijai pateikia vertinimo ataskaitą.
2. Ataskaitoje pateikiama bent ši informacija:
 - a) **paskelbta** krizę sukėlusio įvykio arba **priežasties, kodėl valstybė narė nukentėjo dėl krizės,** aprašymas;
 - b) prevencinių, parengiamųjų ir padarinių švelninimo priemonių, kurių buvo imtasi, **jei tokių esama,** aprašymas ir jų proporcingumo bei veiksmingumo įvertinimas;
 - c) priemonių, kurių buvo imtasi, tarpvalstybinio poveikio įvertinimas;
 - d) ataskaita apie kaimyninėms valstybėms narėms ir ES nepriklausančioms šalims suteiktą arba iš jų gautą pagalbą;

- e) **kiek įmanoma, []** ekonominis elektros energijos sektoriaus krizės poveikis ir priemonių, kurių buvo imtasi elektros energijos sektoriuje, poveikis, visų pirma nurodant energijos, kuri nebuvo tiekiama, kiekį ir rankinio apkrovos atjungimo lygį (įskaitant savanoriško ir priverstinio apkrovos atjungimo masto palyginimą);
 - f) visi galimi arba siūlomi pasirengimo valdyti riziką plano patobulinimai;[...]
 - g) **galimas tinklo plėtros tobulinimas tais atvejais, kai krizę sukėlė arba prie jos prisidėjo nepakankamas tinklo išplėtojimas.**
3. Tais atvejais, kai manoma, jog ataskaitoje pateiktos informacijos nepakanka, Elektros energijos srities veiklos koordinavimo grupė ir Komisija gali paprašyti atitinkamos [] **kompetentingos institucijos** pateikti papildomos informacijos.
4. Atitinkamos kompetentingos institucijos vertinimo rezultatus pateikia Elektros energijos srities veiklos koordinavimo grupei.

17 straipsnis

Stebėseną []

1. Be kitų šiame reglamente nustatytų konkrečių užduočių vykdymo Elektros energijos srities veiklos koordinavimo grupė aptaria []:
- a) ENTSO-E parengto elektros energijos sektoriaus dešimties metų tinklo plėtros plano rezultatus;
 - b) valstybių narių pagal 10 straipsnyje nurodytą procedūrą priimtų pasirengimo valdyti riziką planų suderinamumą;

- c) ENTSO-E atlikto Europos išteklių adekvatumo vertinimo, nurodyto Elektros energijos reglamento [siūlomo Elektros energijos reglamento] 19 straipsnio 3 dalyje, rezultatus;
- d) valstybių narių veiklos energijos tiekimo saugumo srityje rezultatus, atsižvelgiant bent į Europos išteklių adekvatumo vertinime apskaičiuotus rodiklius, visų pirma energiją, kuri nebuvo tiekiama¹², ir numatomą apkrovos sumažėjimą¹³;
- e) 9 straipsnyje nurodytų sezoninių prognozių rezultatus;
- f) iš valstybių narių **pagal** [] 7 straipsnio 3 dalį gautą informaciją;
- g) 16 straipsnyje nurodytų *ex post* vertinimo ataskaitų rezultatus;
- h) 8 straipsnyje nurodytą trumpalaikio adekvatumo vertinimo metodiką;**
- i) 5 straipsnyje nurodytą elektros energijos sektoriaus krizės scenarijų nustatymo regioniniu lygmeniu metodiką.**

2. Elektros energijos srities veiklos koordinavimo grupė valstybėms narėms **ir ENTSO-E** gali teikti su 1 dalyje nurodytais klausimais susijusias rekomendacijas [].

[]

¹² **Siūlomo Elektros energijos reglamento 19 straipsnio 4 dalies h punktas.**

¹³ **Siūlomo Elektros energijos reglamento 19 straipsnio 4 dalies h punktas.**

3. Agentūra nuolat vykdo elektros energijos tiekimo priemonių saugumo stebėseną ir reguliariai teikia ataskaitas Elektros energijos srities veiklos koordinavimo grupei.
4. Komisija, remdamasi pagal šį reglamentą įgyta patirtimi, ne vėliau kaip 2025m. rugsėjo 1 d. padaro išvadas dėl galimų priemonių, kaip padidinti elektros energijos tiekimo saugumą Sąjungos lygmeniu, ir Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia ataskaitą dėl šio reglamento taikymo, įskaitant, prireikus, pasiūlymus dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų siekiant iš dalies pakeisti šį reglamentą.

17a straipsnis

Konfidencialios informacijos tvarkymas

1. Visas šiame reglamente nurodytas procedūras, kuriose dalyvauja valstybės narės arba jų institucijos, jos įgyvendina laikydamosi taikytinų taisyklių, įskaitant nacionalines taisykles, susijusias su konfidencialios informacijos tvarkymu ir procesais. Jei dėl to susidaro padėtis, kai informacijos negalima atskleisti, atitinkamai valstybei narei ar institucijai jos prašymu pateikiama, jei įmanoma, nekonfidenciali tos informacijos santrauka.
2. Komisija, Agentūra, Elektros energijos srities veiklos koordinavimo grupė ir ENTSO-E užtikrina, kad būtų išlaikytas neskelbtinos informacijos konfidencialumas.

VI SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

18 straipsnis

Bendradarbiavimas su Energijos bendrijos susitariančiosiomis šalimis

Kai valstybės narės ir Energijos bendrijos susitariančiosios šalys [] bendradarbiauja **elektros energijos tiekimo saugumo srityje, toks bendradarbiavimas gali apimti krizinės padėties apibrėžimą**, elektros energijos sektoriaus krizės scenarijų nustatymo procesą ir pasirengimo valdyti riziką planų sudarymą, kad nebūtų imamasi priemonių, keliančių pavojų valstybių narių, susitariančiųjų šalių arba Sąjungos energijos tiekimo saugumui. Šiuo tikslu Energijos bendrijos susitariančiosios šalys, gavusios Komisijos kvietimą, gali dalyvauti Elektros energijos srities veiklos koordinavimo grupės veikloje visais joms rūpimais klausimais.

18a straipsnis.

Nukrypti leidžianti nuostata

Kol Kipras nėra tiesiogiai sujungtas su kita valstybe nare, 6, 12 straipsniai ir 14 straipsnio 2–4b dalys netaikomos Kipro santykiams su kitomis valstybėmis narėmis ir ENTSO-E Kipro atžvilgiu. Kipras ir kitos atitinkamos valstybės narės gali, padedamos Komisijos, parengti 6, 12 straipsniuose ir 14 straipsnio 2–4b dalyse numatytoms priemonėms ir procedūroms alternatyvias priemones ir procedūras, jei tokios alternatyvios priemonės ir procedūros neturi poveikio veiksmingam šio reglamento taikymui tarp kitų valstybių narių.

[]

20 straipsnis

Panaikinimas

Direktyva 2005/89/EB panaikinama.

21 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu

Tarybos vardu

Pirmininkas

Pirmininkas
